Pytania i odpowiedzi dla naboru FELD.13.01-IP.02-001/26- część II

1. **Czy budowa nowej hali magazynowej (nowa produkcja w istniejącej hali, magazyn surowców i wyrobów gotowych w nowym budynku) może zostać uznana za roboty budowlane będące elementem towarzyszącym inwestycji prowadzącej do uruchomienia produkcji wyrobu objętego projektem?**

   Tak, budowa nowej hali magazynowej może zostać uznana za koszt kwalifikowalny jako roboty budowlane stanowiące element towarzyszący inwestycji produkcyjnej (zgodnie z pkt 1 lit. a Załącznika nr 5 do Regulaminu –Zasady kwalifikowania wydatków).

   Uzasadnienie i warunki: Wnioskodawca musi w opisie projektu jednoznacznie wykazać bezpośredni i niezbędny ciąg technologiczno-logistyczny:

   - że instalacja nowej linii produkcyjnej w istniejącej hali wymaga zwolnienia dotychczasowej powierzchni magazynowej,
   - że bez budowy nowego obiektu magazynowego uruchomienie nowej produkcji wyrobu obronnego byłoby technicznie niemożliwe,
   - że nowa hala będzie bezpośrednio służyć do przechowywania surowców, komponentów oraz gotowych przewodów hydraulicznych powiązanych z nowym produktem obronnym.

2. **Jeżeli nowa hala będzie służyć zarówno nowej produkcji obronnej, jak i dotychczasowej działalności wnioskodawcy (produkcja cywilna, handel), czy koszt budowy będzie kwalifikowalny w części proporcjonalnej do wykorzystania na potrzeby projektu (np. według powierzchni)? Jaki sposób wyliczenia tej proporcji IP uzna za właściwy?**

   Tak, w przypadku gdy nowa hala magazynowa będzie wykorzystywana zarówno na potrzeby nowego wyrobu obronnego, jak i do dotychczasowej działalności cywilnej/handlowej Wnioskodawcy, koszt jej budowy jest kwalifikowalny wyłącznie w części proporcjonalnej odpowiadającej wykorzystaniu obiektu na cele projektu. Właściwy sposób wyliczenia proporcji: Instytucja Pośrednicząca za właściwy i obiektywny klucz alokacji uznaje proporcję powierzchniową tj. wskaźnik kwalifikowalności = powierzchnia przeznaczona na magazyn (dla nowego produktu) /całkowita powierzchnia użytkowania.

   Wymogi formalne:

   Wyliczona proporcja musi opierać się na weryfikowalnych założeniach przedstawionych do Budżetu projektu (uzasadnienie poniesienia kosztów szczególnie w ramach Załącznika nr 7 do wniosku o dofinansowanie nabór FELD.13.01-IP.02-001/26 kolumna Sposób rozeznania rynku i ustalenia ceny, w tym

informacje o założeniach przyjętych do kalkulacji) w Załączniku nr 5 do wniosku (Opis do założeń do analizy finansowo-ekonomicznej).

Do wydatków kwalifikowalnych zalicza się wyłącznie kwotę stanowiącą iloczyn całkowitego kosztu budowy i wyznaczonego wskaźnika proporcji.

Wnioskodawca zobowiązany jest do wyznaczenia fizycznych stref składowania oraz prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej i magazynowej.

3. **Czy kwalifikowalne są roboty adaptacyjne w istniejącej hali, w której zostanie zainstalowana nowa linia (np. posadzka, instalacje zasilające, wydzielenie stanowiska prób ciśnieniowych)?**

   Tak, roboty adaptacyjne i dostosowawcze w istniejącej hali produkcyjnej są w pełni kwalifikowalne.

   Uzasadnienie: Wydatki na przystosowanie hali (np. wylanie/wzmocnienie posadzki pod ciężkie maszyny, wykonanie dedykowanych instalacji zasilających, elektroenergetycznych, pneumatycznych czy wydzielenie i zabezpieczenie stanowiska prób ciśnieniowych ze względów BHP) stanowią bezpośrednie roboty budowlano-instalacyjne niezbędne do prawidłowego montażu, uruchomienia i bezpiecznej eksploatacji nowo nabywanej linii produkcyjnej.

4. **Jakie dokumenty powinny potwierdzać związek planowanych jednostek napędowych z zastosowaniami obronnymi lub technologiami dual-use? Czy wystarczające mogą być potwierdzenia zapotrzebowania od przedsiębiorstw obsługujących sprzęt wojskowy, czy wymagane są dodatkowe dokumenty?**

   Spełnienie kryterium „Kwalifikacja produktu według SAFE” weryfikowane jest przez eksperta na podstawie uzasadnień Wnioskodawcy zawartych w treści wniosku oraz w załączniku 11 (jeśli mowa o typie 1)

   W załączniku wykazać należy, że produkt jest niezbędny do celów obronnych lub przeznaczony do takich celów oraz określić jego konkretne i planowane zastosowanie obronne;

   Wykazać należy bezpośredni i weryfikowalny związek produktu ze wskazanym zastosowaniem obronnym, a jeżeli produkt bezpośrednio służy innemu produktowi, systemowi, procesowi lub zdolności obronnej - wskazać je i określić rolę produktu.

   W przypadku produktu ogólnego zastosowania bezpośredni związek ze wskazanym zastosowaniem obronnym uznaje się za wykazany, jeżeli spełniona jest co najmniej jedna z następujących przesłanek:

1. produkt jest projektowany, modyfikowany lub konfigurowany ze względu na wskazane zastosowanie obronne, co znajduje odzwierciedlenie w jego cechach, funkcjach, parametrach lub wymaganiach;

2. produkt musi spełniać określone wymagania techniczne, jakościowe, bezpieczeństwa, interoperacyjności, kwalifikacji lub testowania wynikające ze wskazanego zastosowania obronnego;

3. produkt stanowi identyfikowalny element określonego produktu lub systemu obronnego i pełni w nim określoną funkcję;

4. produkt jest niezbędny do wykonania określonego etapu rozwoju, wytwarzania, testowania, integracji, eksploatacji, utrzymania, ochrony, naprawy lub zapewnienia ciągłości działania określonego produktu lub systemu obronnego, a wnioskodawca wskazuje ten produkt lub system, konkretny etap oraz funkcję, której bez zastosowania produktu objętego inwestycją nie można wykonać albo nie można wykonać zgodnie z wymaganiami właściwymi dla zastosowania obronnego.

Samo potencjalne lub ogólne zastosowanie produktu w sektorze obronnym nie wystarcza do jego kwalifikacji. Związek ze wskazanym zastosowaniem obronnym musi wynikać z cech, funkcji, parametrów, wymagań lub określonej roli produktu.

Jeśli Wnioskodawca jest w stanie odnieść się do precyzyjnych wymagań określonych powyżej, aby potwierdzić, że efektem projektu będzie inny produkt do celów obronnych to potencjalnie możliwe jest uruchomienie lub zwiększenie produkcji jednostek napędowych.
Dla spełnienia znacznej części kryteriów nie jest wymagany żaden dokument na potwierdzenie informacji wskazanych we wniosku a jedynie informacje zawarte we wniosku i w załącznikach. W ramach kryterium „zewnętrzne potwierdzenie zapotrzebowania”- zgodnie z załącznikiem nr 4 do Regulaminu wyboru – kryteria obowiązkowe jest załączenie dodatkowych dokumentów w celu uzyskania punktów na ocenie merytorycznej punktowej.

5. Czy w typie 1 dopuszczalna jest inwestycja wyłącznie w wyspecjalizowane usługi naprawy i serwisu wyposażenia wojskowego, bez wytwarzania produktów materialnych?

Nabór FELD.13.01-IP.02-001/26 skierowany jest do wnioskodawców będących przedsiębiorstwami oraz konsorcjów z wiodącą rolą przedsiębiorcy. Regulamin naboru nie stanowi ograniczeń co do rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej przez potencjalnych wnioskodawców. Warunkiem jest jednak, żeby wnioskodawcy ci w ramach typu 1 realizowali inwestycje dotyczące technologii, produktów lub procesów o znaczeniu dla zdolności obronnych lub technologii podwójnego

zastosowania. Przez technologie o znaczeniu dla zdolności obronnych należy rozumieć technologie, produkty lub procesy, których zasadnicza funkcja pozostaje w bezpośrednim związku z zastosowaniami obronnymi lub ze wzmacnianiem zdolności technologicznych i przemysłowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności. Z kolei przez technologie podwójnego zastosowania (dual-use) należy rozumieć technologie, produkty, oprogramowanie lub know-how, które mogą mieć zarówno zastosowanie cywilne, jak i wojskowe.

Przedmiotem naboru jest wybór do dofinansowania projektów w sposób konkurencyjny, które w największym stopniu przyczynią się do osiągnięcia celu określonego dla Działania FELD.13.01 Zdolności przemysłowe dla obronności i technologii podwójnego zastosowania. Celem szczegółowym Działania FELD.13.01 jest zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania.

Jednocześnie należy mieć na uwadze obowiązek spełnienia kryterium dostępu pn. „Przyrost zdolności przemysłowych”. Przyrost względem stanu bazowego może polegać na jednej lub kilku zmianach, w szczególności na:

- uruchomieniu wytwarzania produktu albo nowego procesu lub technologii bezpośrednio służących jego wytwarzaniu;

- zwiększeniu zdolności produkcyjnej, skali lub przepustowości;

- uzyskaniu zdolności do wytwarzania produktu o nowych parametrach technicznych, jakościowych, użytkowych, niezawodnościowych lub bezpieczeństwa albo spełniającego nowe normy, standardy lub wymagania;

- zwiększeniu elastyczności produkcji, czyli mierzalnej możliwości wytwarzania nowych wariantów produktu lub dostosowania profilu produkcji do jego wytwarzania.,

Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.

Regulamin wyboru projektów str. 5 cytat: 7.W typie 1 projektu "technologia" nie jest traktowana jako samodzielny „produkt objęty inwestycją”. Ten typ projektu dotyczy inwestycji produkcyjnych prowadzących do utworzenia lub zwiększenia zdolności do wytwarzania produktu związanego z obronnością albo innego produktu do celów obronnych w rozumieniu Rozporządzenia Rady (UE) 2025/1106 (SAFE). Technologia może stanowić element inwestycji lub bezpośrednio służyć wytwarzaniu takiego produktu, natomiast nie powinna samodzielnie zastępować produktu będącego przedmiotem tworzonej zdolności przemysłowej.

6. **Czy przyrost zdolności usługowych dotyczących konkretnych klas pojazdów wojskowych, mierzony np. przepustowością stanowisk, zakresem dopuszczalnych prac i parametrami obsługiwanych platform, może spełnić**

kryterium „Przyrost zdolności przemysłowych”? Jak interpretować w tym przypadku wymóg wytwarzania produktu?

W typie 1 projektu "technologia" nie jest traktowana jako samodzielny „produkt objęty inwestycją”. Ten typ projektu dotyczy inwestycji produkcyjnych prowadzących do utworzenia lub zwiększenia zdolności do wytwarzania produktu związanego z obronnością albo innego produktu do celów obronnych w rozumieniu Rozporządzenia Rady (UE) 2025/1106 (SAFE). Technologia może stanowić element inwestycji lub bezpośrednio służyć wytwarzaniu takiego produktu, natomiast nie powinna samodzielnie zastępować produktu będącego przedmiotem tworzonej zdolności przemysłowej.

7. **Czy hala serwisowa oraz urządzenia diagnostyczne i naprawcze mogą w takim przypadku stanowić koszty kwalifikowalne, w szczególności przy wymogu, aby roboty budowlane towarzyszyły inwestycji prowadzącej do uruchomienia albo zwiększenia wytwarzania produktu?**

   Zgodnie z Zasadami kwalifikowania wydatków koszt w postaci: zakupu materiałów i robót budowlanych będących elementem towarzyszącym inwestycji prowadzącej do uruchomienia albo zwiększenia wytwarzania produktu objętego inwestycją nie może stanowić głównego celu projektu a tym samym nie może być głównym wydatkiem w projekcie tzn. stanowić jego znaczącej części w Budżecie projektu to ma być tylko komponent (element) towarzyszący głównej inwestycji np. linii produkcyjnej do produkcji produktu do celów obronnych

8. **Czy w projekcie typu 2 kwalifikowana jest amortyzacja wyposażenia linii pilotażowej zakupionego ze środków własnych po złożeniu wniosku, w okresie i zakresie wykorzystania w projekcie?**

   Tak, amortyzacja wyposażenia linii pilotażowej zakupionego ze środków własnych po złożeniu wniosku o dofinansowanie jest kosztem kwalifikowalnym. Koszty te będą uznawane pod warunkiem, że odpisy amortyzacyjne będą naliczane wyłącznie w okresie i w stopniu, w jakim wyposażenie to będzie bezpośrednio wykorzystywane do realizacji agendy badawczej projektu.

9. **Czy w projekcie realizowanym przez konsorcjum, którego członkiem jest jednostka badawcza, przeprowadzenie prób w locie na poligonie należącym do tej jednostki, położonym poza województwem łódzkim, będzie zgodne z kryterium miejsca realizacji projektu?**

   Tak, zadanie związane z przeprowadzeniem prób w locie może być przeprowadzone na poligonie leżącym poza województwem łódzkim, pod warunkiem, że poligon ten należy do członka konsorcjum realizującego projekt. Warunkiem jest jednak, aby efekty i rezultaty projektu były wdrażane lub przynosiły korzyść na terenie województwa łódzkiego.

10. **Czy w przypadku realizacji projektu w ramach konsorcjum, w którym jeden z członków wykonuje zadania wymagające uzyskania koncesji, wystarczające jest posiadanie koncesji przez podmiot realizujący te zadania, czy też każdy z członków konsorcjum powinien ją posiadać?**

    Wymóg posiadania koncesji dotyczy tylko tego członka konsorcjum, który będzie realizował to zadanie.

11. **Czy spółki z jednej grupy mogą złożyć odrębne wnioski na różne produkty, w tym dwa wnioski dla typu 1 projektów?**

    Regulamin naboru nie zawiera ograniczeń co do liczby składanych wniosków. Wniosek nie może tylko obejmować obu typów projektu. Tak więc, każdy członek grupy może złożyć odrębny wniosek pod warunkiem, że wniosek dotyczyć będzie jednego typu projektu.

12. **Jak rozumieć „Inny produkt do celów obronnych" oraz możliwości kwalifikacji wyposażenia kwaterunkowego (m.in. namiotów polowych, łóżek czy śpiworów) na potrzeby obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w ramach naboru nr FELD.13.01-IP.02-001/26**

    W odpowiedzi na zapytanie dotyczące sposobu rozumienia pojęcia „Inny produkt do celów obronnych" oraz możliwości kwalifikacji wyposażenia kwaterunkowego (m.in. namiotów polowych, łóżek czy śpiworów) na potrzeby obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w ramach naboru nr FELD.13.01-IP.02-001/26, uprzejmie informuję:

    1. Podstawa definicyjna i ramy prawne

    Pojęcie „Innego produktu do celów obronnych" w niniejszym naborze wynika bezpośrednio z unijnych ram prawnych instrumentu SAFE (art. 2 pkt 2 rozporządzenia Rady (UE) 2025/1106) w powiązaniu z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE.

    Zgodnie z przyjętymi Kryteriami wyboru projektów (kryterium specyficzne *„Kwalifikacja produktu według SAFE"*), wnioskodawca jest zobowiązany do:

    - wskazania konkretnego i planowanego zastosowania obronnego produktu oraz wykazania, że produkt jest niezbędny do celów obronnych lub przeznaczony do takich celów,
    - wykazania bezpośredniego i weryfikowalnego związku produktu ze wskazanym zastosowaniem obronnym.

    W przypadku produktu ogólnego zastosowania bezpośredni związek ze wskazanym zastosowaniem obronnym uznaje się za wykazany, jeżeli spełniona jest co najmniej jedna z następujących przesłanek:

    a. produkt jest projektowany, modyfikowany lub konfigurowany ze względu na wskazane zastosowanie obronne, co znajduje odzwierciedlenie w jego cechach, funkcjach, parametrach lub wymaganiach;

b. produkt musi spełniać określone wymagania techniczne, jakościowe, bezpieczeństwa, interoperacyjności, kwalifikacji lub testowania wynikające ze wskazanego zastosowania obronnego;
c. produkt stanowi identyfikowalny element określonego produktu lub systemu obronnego i pełni w nim określoną funkcję;
d. produkt jest niezbędny do wykonania określonego etapu rozwoju, wytwarzania, testowania, integracji, eksploatacji, utrzymania, ochrony, naprawy lub zapewnienia ciągłości działania określonego produktu lub systemu obronnego, a wnioskodawca wskazuje ten produkt lub system, konkretny etap oraz funkcję, której bez zastosowania produktu objętego inwestycją nie można wykonać albo nie można wykonać zgodnie z wymaganiami właściwymi dla zastosowania obronnego.

Samo potencjalne lub ogólne zastosowanie produktu w sektorze obronnym nie wystarcza do jego kwalifikacji. Związek ze wskazanym zastosowaniem obronnym musi wynikać z cech, funkcji, parametrów, wymagań lub określonej roli produktu.

2. Odniesienie do obrony cywilnej i wyposażenia kwaterunkowego

Przenosząc powyższe reguły na zadane pytanie:

- Uzasadnienie oparte wyłącznie na przepisach o obronie cywilnej / ochronie ludności: Zadania realizowane w czasie pokoju przez jednostki samorządu terytorialnego z zakresu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej wpisują się w obszar bezpieczeństwa cywilnego, a nie bezpośrednio w obszar zdolności obronnych państwa, który stanowi rdzeń naboru FELD.13.01. Wykazanie, że dany wyrób może znaleźć zastosowanie w zadaniach obrony cywilnej, nie jest tożsame z wykazaniem jego bezpośredniego związku z celami obronnymi w rozumieniu kryteriów SAFE.
- Standardowe parametry użytkowe (np. wysoka izolacja termiczna): Cechy takie jak wysoka izolacja cieplna, wodoszczelność czy ogólna wytrzymałość mechaniczna są standardowymi parametrami komercyjnego sprzętu turystycznego lub ratowniczego. Ich obecność nie przesądza o kwalifikacji produktu jako „innego produktu do celów obronnych”.

Podsumowując: ogólne wyposażenie kwaterunkowe uzasadniane jedynie potrzebami cywilnego zarządzania kryzysowego nie spełnia wymogów formalnych kryterium SAFE. Podkreślić należy jednak, że całościowa ocena wniosku dokonywana jest przez ekspertów w oparciu o pełny zakres informacji przedstawionych we wniosku i w załącznikach w tym przede wszystkim w załączniku 11.

13. Do jakiego minimalnego poziomu gotowości technologicznej (TRL) powinny doprowadzić prace badawczo-rozwojowe realizowane w ramach projektu? Dokumentacja konkursowa nie określa wymaganego poziomu TRL, który musi zostać osiągnięty na zakończenie projektu, czy też dopuszczalne jest zakończenie prac na różnych poziomach gotowości technologicznej, w zależności od charakteru opracowywanego rozwiązania oraz zakresu realizowanych prac B+R?

Zgodnie z 2 typem projektu: „projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw (TRL 4–9), realizowane samodzielnie lub we współpracy z organizacjami badawczymi” projekt w ramach tego typu powinien zakończyć się wynikiem prac gotowym do wdrożenia czyli TRL 9. Potwierdza to również przykładowy rodzaj przedsięwzięć możliwych do wsparcia tj. „Projekty ukierunkowane są na opracowanie, testowanie, walidację i demonstrację nowych lub istotnie ulepszonych technologii, produktów lub procesów o znaczeniu dla zdolności obronnych lub technologii podwójnego zastosowania, w tym przygotowanie prototypów, demonstratorów oraz instalacji pilotażowych, prowadzące do osiągnięcia poziomu gotowości technologicznej umożliwiającego pierwsze wdrożenie przemysłowe”. Dodatkowo kryterium „Badawczo-rozwojowy charakter projektu” wskazuje w jednym z tiretów na konieczność określenia właściwych poziomów TRL.

- przypisuje zadania do badań przemysłowych albo eksperymentalnych prac rozwojowych i określa początkowy oraz docelowy poziom TRL; sam początkowy lub docelowy poziom TRL nie przesądza o kwalifikacji zadania jako prac B+R;
- opisuje metody, eksperymenty, testy i walidację, ich przewidywane wyniki oraz mierzalne kamienie milowe;

W ramach kryterium „Zapotrzebowanie, wdrożenie i wykorzystanie wyników B+R” określa Sposób wdrożenia m.in. określa termin, etapy i działania niezbędne do wdrożenia, z uwzględnieniem docelowego poziomu TRL;

Każdy projekty badawczo-rozwojowy ma na celu osiągnięcie określonych wyników w tym przypadku rezultatu, który będzie gotowy do wdrożenia. Nie można finansować projektów dla samego prowadzenia procesu badawczego. Celem tego naboru jest dążenie do opracowania rezultatów prac gotowych do wdrożenia.

14. Czy w typie projektu 1 o dofinansowanie może ubiegać się przedsiębiorstwo, którego projekt dotyczy zwiększenia zdolności w zakresie dostaw, instalacji i serwisu urządzeń, wspierających procesy produkcyjne przemysłu zbrojeniowego, a nie wytwarzania produktu?

Nie, ponieważ nabór skierowany jest w ramach typu 1 na „zdolności przemysłowe” w odniesieniu do procesu produkcyjnego nie w odniesieniu do usług. Ten typ projektu dotyczy inwestycji produkcyjnych prowadzących do utworzenia lub zwiększenia zdolności do wytwarzania produktu związanego z obronnością albo innego produktu do celów obronnych w rozumieniu Rozporządzenia Rady (UE) 2025/1106 (SAFE).

15. Czy koszty walidacji, testów zniszczeniowych prototypów są kwalifikowalne?

Tak, koszty testów niszczących (zniszczeniowych) oraz zużycia prototypów w projektach badawczo-rozwojowych (B+R) są kwalifikowalne, o ile służą one celom badawczym, testom, walidacji lub uzyskaniu certyfikatów. Przygotowanie i wykonanie prototypu produktu dual-use jest w pełni dopuszczalne, pod warunkiem że służy

realizacji eksperymentalnych prac rozwojowych. Jeżeli testy zniszczeniowe są niezbędne do walidacji technologii (np. sprawdzenie odporności balistycznej, wytrzymałości materiałowej na polu walki), koszty te są kwalifikowalne. Warunkiem kwalifikowalności jest, aby elementy użyte do budowy prototypu nie były zainstalowane w nim na stałe.